

208/53/04

Opetusministeriö
Lapin yliopisto

20.4.2005

LAPIN YLIOPISTON TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2004

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Lapin yliopiston tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2004 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä opetusministeriölle että Lapin yliopistolle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja, JHTT Erkki Niemelä ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö Hannu Taunula.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Lapin yliopiston tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskenta-toimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja laskelmien tarkastelu

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO

► Postiosoite: PL 1119, 00101 Helsinki ► Käyntiosoite: Annankatu 44, 00100 Helsinki
► Puhelin: (09) 4321 ► Faksi: (09) 432 5820

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjasta puuttuu talousarvioasetuksen 65 §:ssä edellytetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu.

Tuloksellisuuden kuvaus ja maksullisen toiminnan kannattavuustiedot

Tuloksellisuuden kuvauksen taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritetietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatointia on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot. Tarkastus ei ole kohdistunut tilinpäätöksen vaikuttavuustietoihin.

Tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt taloudellisuus-, tuottavuus, kustannus- ja suoritetiedot ovat riittäviä. Kustannusten laskentaan sisältyy työkustannusten kohdentamistavasta johtuvaa epävarmuutta, mikä heikentää esitettyjen tietojen luotettavuutta.

Liiketaloudellisen maksullisen toiminnan tulot ovat kustannusvastaavuuslaskelman mukaan 1,2 miljoonaa euroa ja ylijäämä 0,3 miljoonaa euroa. Tarkastuksen perusteella kustannusvastaavuuslaskelmasta puuttuu toimintaan kirjanpidossa kirjattuja olennaisia kustannuksia. Lisäksi hintatuetusta liiketaloudellisesti hinnoiteltavasta maksullisesta toiminnasta olisi tullut laatia erillinen kustannusvastaavuuslaskelma. Julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan tulot ovat kustannusvastaavuuslaskelman mukaan 195 000 euroa ja kustannukset 77 000 euroa. Laskelmasta puuttuvat avoimen yliopistopetuksen menot, jotka yliopiston kirjanpidon mukaan ovat 0,4 miljoonaa euroa.

Koska laskelmista puuttuu olennaisia maksullisen toiminnan kustannuksia eikä hintatuetusta maksullisesta toiminnasta ole esitetty erillistä laskelmaa, ei maksullisesta toiminnasta ole esitetty oikeita ja riittäviä tietoja.

Koska Lapin yliopiston maksullinen toiminta ei ole vähäistä, tulee kannattavuuden seuranta järjestää talousarviolain 15 §:n 2 momentin mukaisesti.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyseissa ja tarkastettu kirjanpidon ja muun laskentatoimen tarkastuksen yhteydessä.

Tilinpäätösasiakirjasta puuttuu talousarvioasetuksen 65 §:ssä edellytetty selostus sisäisen valvonnan järjestämisestä ja valvontatoiminnan yleiskatsaus.

Tuloksellisuuden laskentatoimen ja kustannusvastaavuuslaskelmien tarkastuksen perusteella yliopiston tulee jatkaa kustannuslaskennan kehittämistä.

Vuoden 2003 tilintarkastuskertomuksessa Lapin yliopistoa pyydettiin ilmoittamaan Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimenpiteistään Arktisen keskuksen ja sen yllä pitämää näyttelyä kaupallisesti hyödyntävän yhtiön, Arktikum-Palvelu Oy:n, välisten taloudellisten ja toiminnallisten suhteiden järjestämiseksi hyvän hallinnon edellyttämällä tavalla. Asian hoitaminen on edelleen kesken. Asia tulee järjestää pikimmiten säännösten mukaisesti. Kilpailutusnäkökohdistta tulisi hankkia toimivaltaisen viranomaisen kannanotto.

Muilta osin sisäisen valvonnan tarkastuksessa ei ole tullut esille olennaista huomautettavaa.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta talousarviolain 15 §:n 2 momentin edellyttämää maksullisen toiminnan kannattavuuden seuranta ja vuosituloksen esittämistä.

ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTOLLE

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Lapin yliopiston tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 15.8.2005 mennessä mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt maksullisen toiminnan kannattavuuden seurannan järjestämiseksi ja vuosituloksen esittämiseksi talousarviolain 15 §:n 2 momentissa edellytetyllä tavalla sekä yliopiston ja Arktikum-Palvelu Oy:n välisten taloudellisten ja toiminnallisten suhteiden järjestämiseksi hyvän hallinnon edellyttämällä tavalla.

Tarkastusneuvos

Marjatta Kimmonen

Ylitarkastaja, JHTT

Erkki Niemelä

TIEDOKSI

Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Valtiovarain controller -toiminto
Opetusministeriön kansliapäällikkö
Lapin yliopiston rehtori
Lapin yliopiston hallituksen jäsenet
Valtiokonttori